

Asia: VN/16052/2021

Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti

Lausunnonantajan lausunto

Miten työryhmän raportti onnistuu sanoittamaan ja viestimään kulttuurialan tilannetta ja kehittämishaasteita alan jälleenrakennuksen ja vahvistamisen tarve huomioiden?

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (SKS) on vuonna 1831 perustettu tieteellinen seura ja kulttuurijärjestö, jonka tarkoituksena on harjoittaa ja edistää suomalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön tutkimusta ja tunnetuksi tekemistä. SKS toteaa lausuntonaan, että ”Kulttuurin aika on nyt ja aina. Kulttuurialan tulevaisuustyöryhmän ehdotukset seuraavalle hallituskaudelle” on selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus. Toimintaehdotuksissa korostuvat valtion ja kuntien rooli sekä kulttuurialan rahoitukseen liittyvät kysymykset. Kokonaiskuvan muodostumisen kannalta valtakunnallisesti toimivien kulttuurijärjestöjen ja laajemminkin kolmannen sektorin toimijoiden merkitystä kulttuurialan kokonaisuudessa olisi hyvä tuoda toimintaehdotuksissa esiin nykyistä eksplisiittisemmin. Lisäksi kulttuurin hahmottamista vientituotteena tulisi raportissa konkretisoida nykyistä selvemmin.

Mitkä raportin toimenpide-esityksistä ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa (max 5)?

SKS pitää tärkeimpinä esitetyistä toimenpide-ehdotuksista seuraavia:

- Taiteen ja kulttuurin rahoitus valtion talousarviossa nostetaan yhteen prosenttiin talousarvion menoista.
- Hallitus antaa vuonna 2023 alkavalla hallituskaudella eduskunnalle kulttuuripoliittisen selonteon.
- Suomen suurlähetystöihin nimitetään kulttuurille temaattinen suurlähettiläs ja Suomen maakuvatyössä nostetaan kulttuuri yhdeksi painopisteeksi.
- Kulttuurin edistämisessä hyödynnetään paikalliset ja alueelliset voimavarat: Kannustetaan kuntia laatimaan ja päivittämään kulttuurikasvatussuunnitelmansa.

Miten voidaan mielestänne vaikuttaa siihen, että työryhmän viestit tulevat huomioiduiksi ja esitykset toteutetuiksi mahdollisimman hyvin seuraavalla hallituskaudella?

Tehostamalla kulttuurialan toimijoiden yhteistyötä keskeisimpien ja vaikuttavimmiksi arvioitujen toimenpide-ehdotusten esillä pitämisessä.

Lukukohtaiset kommentit

Luku 1: Annamme kulttuurillemme sille kuuluvan arvostuksen. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

SKS esittää, että luvussa tulisi tuoda nykyistä selvemmin esille, mitä toimenpiteitä ja minkälaista rahoitusta kulttuurivientiin kohdennetaan. Sivulla 7 on lause ”Kulttuuri on myös vientituote.” Ainoat tähän liittyvät maininnat toimenpideteiden kohdalla ovat sivulla 12 mainitut kulttuurin temaattiset suurlähettiläät ja kulttuurin nostaminen maakuvantyyön yhdeksi painopisteeksi. Kaipaamme tähän kokonaisuuteen lisää konkretiaa ja tarkempaa näkemystä rahoituksesta.

Luku 2: Kasvatamme hyvinvointiamme investoimalla kulttuuriin. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

-

Luku 3: Tuemme tekijöitä ja vahvistamme samalla talouttamme. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

-

Luku 4: Teemme tarvittavat rakenteelliset uudistukset freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

-

Luku 5: Tarjoamme kaikille suomalaisille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kulttuurista. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Luvussa tarkastellaan kaikkien suomalaisten tasavertaisia mahdollisuuksia nauttia kulttuurista. Tarkastelu painottuu valtion ja kuntien toimintaan. Kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi valtakunnallisesti ja paikallisesti toimivien kulttuurijärjestöjen merkitystä olisi syytä tuoda luvussa esiin nykyistä eksplisiittisemmin. Toimenpide-ehdotusta, jonka mukaan valtio, kunnat ja hyvinvointialueet edistävät kulttuurihyvinvointitoimintaa, on tarpeen konkretisoida.

Mikkola Kati
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura